

gere betaler sig, gaa over til at holde Køer eller lignende; men det kunne vi ikke. Alt forener sig mod at gøre det: De klimatiske Forhold, Jordbundsforholdene og hele Befolkningens Stilling til Driften, som de ere opdragne med og fortrolige med fra Børnsben. Alt forener sig mod at forandre Driften og gaa over til noget helt andet, som for Eksempel Køhold vilde være. Sagen er jo den, at vi der oppe i Vestjylland ikke able saa mange Guld Korn, som der avles paa Verne og i Ostjylland, men vi have frugtbare Jorder der oppe og kunne able store Foderafgrøder i Form af Køer, Græs og Grøntfoder, og det er netop disse Ting, der ere Grundlaget for alt Opdræt. Det er disse Ting, der gøre, at vi have kunnet opdrætte og fodre saa billigt, at man ikke paa noget andet Sted i Landet har kunnet konkurrere med os paa dette Omraade. Men disse Forhold ere jo ligefrem affødte af de klimatiske Forhold og til Dels ogsaa af Jordbundsforholdene. Vi kunne derfor ikke ændre vor Bedrift, uden at det vil drage, jeg vil ikke bruge et saa skarpt Ord som Ruin efter sig, men det vil i alt Fald føre til, at Bedriften der oppe vil blive saa urentabel, at Landbruget vanskeligt kan bestaa under det nuværende Tryk af de store faste Afgifter og de store Prioriteter, der hvile paa Ejendommene. Hvorledes vi skulle naa at saa dette Forhold med Fragerne ændret, skal jeg for øvrigt paa dette Tidspunkt ikke omtale i Detailler. Jeg tænker jo naturligvis paa, om vi, hvis vi kunde naa til at saa Statsdrift paa Ruten Esbjerg—England, ved Siden deraf kunde saa Statsdrift: Esbjerg—Hamborg for Fede-kreaturer; dette vilde selvfølgelig være den letteste, behageligste og mest gennemførlige Ordning efter mit Syn paa Sagen. Det har jo vist sig, at vi ikke over for de forenede Dampskibsselskab have kunnet gennemføre en Konkurrence, som kunde holde ud. Der er, saa vidt mig bekendt, 2 Gange foreslået paa at oprette privat Konkurrence netop med Hensyn til Kreaturer over for de forenede Dampskibsselskab, men hver Gang en saadan Konkurrence er kommen op, har det forenede Dampskibsselskab nedsat Fragten, og det har saa ført til, at det private Selskab er blevet fejlet agterud paa Grund af, at et saadant nyt oprettet privat Selskab naturligvis ikke har en saa stor Kapital til Raadighed, at det kan udholde at sejle i længere Tid uden direkte Fortjeneste. Nu kunde jeg forstaa, om det forenede Dampskibsselskab nedflog en saadan Konkurrence ved egen Hjælp, altsaa grundet paa sin Aktiekapital, thi det vilde i alt Fald være en fri Kon-

furrence, men at den nedslaar en saadan Konkurrence ved Hjælp af Statssubventionen, saa at Staten ved Hjælp af de Penge, den har ladet det forenede Dampskibsselskab tilflyde, har bidraget til at umuliggøre enhver fornuftig privat Konkurrence med Selskabet, synes mig i alt Fald mindre helbigt. Den ærede Minister udtalte, at det kunde tænkes at være billigt og rimeligt at gaa over til at understøtte alle Dampskibsselskaber, som have med Forsendelsen af Landbrugsprodukter at gøre. Jeg vilde meget hellere foreslaa, eller rettere jeg vilde antage det for meget rimeligere, at Statssubventionen blev fratagen det forenede Dampskibsselskab, hvis det viser sig, at vi ikke kunne saa indført Statsdrift over Esbjerg—England, for derved vilde der dog være stabt en Mulighed for, at privat Konkurrence kunde opstaa ved Siden af. Jeg skal nu ikke opholde det høje Ting længere. Jeg har bragt frem, hvad jeg særlig vilde have frem. Det er jo dog saa uheldige Forhold, hvorunder Transporten af vort Fodebælg befinder sig, at jeg skal henstille til den højtærede Ministers Overvejelse ogsaa at tage dette Spørgsmaal ind under Forespørgslen, saa at der i en saa nær Fremtid som muligt kunde blive gjort, hvad der kan gøres, for at lette Eksporten ogsaa paa dette Omraade. Det er, som sagt, af saa gennemgribende Betydning særlig for de vestjydske Landmænd, at det for en stor Del vil afhænge deraf, om det fremdeles skal lykkes os at opretholde den gamle vante Drift, og jeg tør sige den for hele Landet meget betydningsfulde Drift: Opdrætning og Fedning.

Formanden (Sofus Høgsbro):

Det ærede Medlem kom ind paa Forhold, der ligge noget borte fra den stillede Forespørgsel, men det skal selvfølgelig staa den højtærede Minister frit, om han vil svare derpaa.

Der er endnu indtegnet 7 Talere, og det er saaledes ikke muligt at tilendebringe Forespørgselen i dette Møde. Jeg skal derfor afbryde Forhandlingen for i Dag.

Det næste Møde holdes paa Onsdag Kl. 1, og Dagsordenen er da:

1) Fortsættelse af:

Forespørgsel til Indenrigsministeren af Folketingsmanden for Randers Amts 4de Valgkreds (Nøergergaard) m. fl. angaaende Eksportforholdene fra Esbjerg til England.